

The Only Certainty is Hashem

Igros Kodesh Vol. 10 pp 21

LETTER #3: TUESDAY EVENING, 12 ADAR II - MARCH 15

ב'תתקפה

By the grace of G-d
28 Tishrei, 5715
Brooklyn

ב"ה, כ"ח תשרי, תשט"ו
ברוקלין.

Blessings and Greetings!

ברכה ושלום!

I acknowledge receipt of your – undated – letter, and as per your request, I am responding to it without waiting for its turn, even among other urgent letters, and according to the order of your questions.

מאשר הנני קבלת מכתבה - בלי הוראת זמן הכתיבה - וכבקשתה הנני עונה עליו מבלי לחכות על התור אפלו של מכתבים המהירים, ועל סדר מכתבה.

The beginning of your letter, that the last spark [of hope to bear children] has been extinguished etc., is surprising – how could a person have such knowledge? It seems that the basis for this is your age. However, this is not a proof at all, as explained in the teachings of our Sages and as can be clearly observed that women older than you give birth to sons and daughters. Additionally, someone who will behold Hashem's world will witness, due to – as the verse states – "how many

הנה פלא מה שמתחילה שכבה הניצוץ האחרון וכו' כי מאין לאדם ידיעות כאלו? וכנראה שכל יסודה הוא הגיל, ואין זה ראיה כלל, וכמבאר בדברי רז"ל ורואים במוחש, שנשים שגילים גדול יותר משלה יולדות בנים ובנות ונוסף על זה הרי המסתכל בעולמו של הקדוש ברוך הוא רואה אשר מפני - בלשון הכתוב - רבו מעשיך ד' גדלו מעשיך ד' אי אפשר

are Hashem's creations and how great are Hashem's creations," that it is impossible for a person to grasp and understand everything, not even a sizable portion of them and not even the majority of things located within a person's immediate vicinity, relevant to their individual life. Therefore, people are split between experts in different fields and a person is only able to express a definite opinion regarding their field and regarding other matters, they rely on the experts in that field.

In application to your circumstances, the Torah considers the opinions of doctors, various decisions of *Shulchan Aruch* are dependent on their opinions, and the conduct of every single person in application to actual deed should be based on doctor's instructions. However, one must simultaneously know with certainty in their heart that Hashem is the Healer of all flesh and He runs His world in the basic sense, meaning the routine life of everyone, especially in regards to essential matters.

It seemed that [the opinion expressed] in your letter was not associated with the opinion of a specialist, but even if that were the case, the instances when doctors made mistakes in this matter are innumerable. The matter is only dependent on the trust of the person and their connection with the Creator of the world. ([This is] through day-

לְאָדָם אֶחָד לְהַקִּיף וּלְהַשִּׁיג אֶת כָּל הָעֲנִינִים, וְגַם לֹא אֶפְלוּ חֵלֶק חָשׁוּב מֵהֶם וְגַם לֹא אֶפְלוּ רֶבֶם שֶׁל הָעֲנִינִים הַנִּמְצָאִים בְּהַדְרֵ אֲמוֹת שָׁלוֹ וְנוֹגַע לְחַיֵּי הַפְּרָטִים וְלִכְן נִפְרְדוּ בְּנֵי אָדָם לְמַמְחִים בְּמַקְצוּעוֹת שׁוֹנִים, וְאִין הָאָדָם הַיָּשָׁר מִחוּץ דַּעַת בְּהַחְלֹט אֶלֶּא בְּמַקְצוּעוֹ שָׁלוֹ וּבְהֶאֱחָרִים סוּמְךָ עַל הַמַּמְחָה בְּזוֹה.

וּבַהֲנוֹגַע לְנִדּוֹן דִּינּוֹ, הֲרִי אִף שֶׁהַתּוֹרָה מִתְחַשְׁבֶּת עִם חַוּוֹת דַּעַת רוֹפְאִים וּבְחַוּוֹת דַּעַתֵם תְּלוּי פְּסָקִים מִיַּחֲדִים אֲשֶׁר בְּשִׁלְחַן עֲרוּךְ, וּמֵהַנְּהַגְתּוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאַחַת הוּא לַעֲשׂוֹת כְּהוֹרָאָת הַרוֹפְאִים בְּהִנּוּגַע לְמַעֲשֵׂה בַפֶּעַל מִמֶּשׁ, אֲבָל בִּיחַד עִם זֶה לְדַעַת בְּרוּר בְּלִבּוֹ אֲשֶׁר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הוּא הַרוֹפֵא כָּל בָּשָׂר וְהוּא הַמְנַהִיג אֶת עוֹלָמוֹ כְּפִשׁוּטוֹ הַיְיָנוּ בְּחַיֵּי הַיּוֹם יוֹמִים שֶׁל כָּל אֶחָד וְאַחַת וּבַפְּרָט וּבַפְּרָטִי פְּרָטִים וְעַל אַחַת כְּמָה וְכַמָּה בְּעֲנִינִים עֲקָרִים.

כְּנִרְאָה מִפְתָּבָה לֹא הִיָּה בְּעִנְיָן הַנִּזְכָּר חַוּוֹת דַּעַת רוֹפֵא מַמְחָה, אֲבָל בְּאֵם גַּם הִיָּה מְקַרָּה כְּזֶה אֲצִל מִי שֶׁהוּא הֲרִי הַמְקַרְרִים שְׁטוּעִים הַרוֹפְאִים בְּכַגּוֹן דָּא רְבוּ מִלְּסַפּוֹר, וְאִין הַדְּבָר תְּלוּי אֶלֶּא בְּחֶזֶק בְּטַחֲנוֹ שֶׁל הָאָדָם וּבְהַתְקַשְׁרוֹתוֹ עִם בּוֹרֵא הָעוֹלָם

to-day conduct with *bitachon* which naturally results in happiness, as well as having joy in your ability to affect your surroundings which is an indescribable opportunity. As the famous saying of the Baal Shem Tov, the soul descends below to this world for 70 or 80 years in order to do one favor for a Jew, whether physically or spiritually. Who understood the great descent of the soul, from tremendous heights to a deep pit through the journey of the soul to this world like the Baal Shem Tov? Yet, he said this statement, imparting it to the following generations of the ever increasing and strengthening exile. [This applies] especially when discussing a young woman who did not yet fully utilize her abilities to affect her surroundings to awaken the good within their souls and to strengthen themselves with good, the only good, which is Torah and *Mitzvos*. Not necessarily should this be on Shabbos, holidays, or exceptional occasions, but specifically and precisely in day-to-day life which people mistake to be dull days. In truth, the lengthy explanation is unnecessary to explain a simple point: It is sufficient to just think how every single Jew, the descendant of Avrohom, Yitzchak, and Yaakov, is a part of what connects Creator with creation [bringing Hashem into the world] through the very life they live, especially through the activities discussed above, and [by thinking] about how this connection is the pur-

(על ידי ארץ חיים יום יום) בבטחון שבמילא גורם לשמחה, וגם שמחת היכולת לפעול דבר מה בשביל הסביבה אשר גדל הזכות בזה אין לשער, וכידוע פתגם הבעל שם טוב, אשר נשמה יורדת למטה לעולם הזה למשך של 70/80 שנה בשביל לעשות טובה פעם אחת לישראל בגשמיות או ברוחניות, ומי כמוהו כהבעל שם טוב שהבין גדל הירידה של הנשמה מאיגרא רמה לבירא עמיקתא בביאת נשמה לעולם הזה ובכל זה אמר כנ"ל ומסר זה לדורותיו אחריו דורי בני הגלות ההולך וגובר, ובפרט כשהמדבר הוא באשה צעירה אשר עדין לא נצלה כחותיה במלואם בהשפעה על סביבתה לעורר בהם את הטוב שבנפשם ולחזקו בטוב ואין טוב אלא תורה ומצוה, ולא דוקא בימי השבת וימים נוראים ובמקרים יוצאים מן הכלל אלא בדוקא ובדיוק בחיי היום יומים אשר יש טועים לאמר שהם ימים אפורים), ובאמת אין נצרכה כל הסברה ואריכות לבאר נקדה פשוטה כזו ומספיקה רק מחשבה אחת אשר כל אחד ואחת מבני ישראל, שהם מבני אברהם יצחק ויעקב הרי הוא חלק מהמתבר את הבורא והבריאה על ידי חיייו כמו שהם, ובפרט על ידי פעולות

pose of the entire creation.

It is surely unnecessary to add that my intention with all of the above is not to G-d forbid diminish the matter of bearing children; I only intend to demonstrate the absolute truth that depression is completely unjustified and how much more so, the expressions of hopelessness that you wrote. It is indeed the exact opposite.

In regards to your questions, firstly about moving and secondly and most importantly about adopting a child, they depend on the effect that these [changes] will have on you and on your husband, *sheyichye*. If this will increase your happiness and strengthen your trust in Hashem that He will fulfill all of your requests in a good way with healthy children, it is definitely appropriate. I am under the impression that I already wrote to you in my letter based on a *Sicha* of my esteemed father-in-law, the Rebbe, that although it is integral for a person to undertake self-introspection, it is also important for this to be done only at certain times, for if not, the downsides outweigh the benefits. Stop your daily and even weekly self-introspection; it would be better to utilize your abilities for positive activities to influence your surroundings. [Then] Hashem repay you measure for measure, many times over.

הנ"ל וחבור זה הוא תכלית כל הבריאה כלה.

בּוֹדָאֵי לְמוֹתֵר לְהוֹסִיף אֲשֶׁר
אִין כּוֹנֵנִי בְּכָל הַנַּ"ל לְמַעַט חֵס
וְשָׁלוֹם הָעֲנִין דְּבֵן וּבֵת וְאִינִי בָּא
אֶלָּא לְהֵרָאוֹת עַל הָאֲמֵת הַמְּחַלֵּט,
שְׂאִין כָּל מְקוֹם לְעֲצָבוֹת וְעַל
אֶחָת כְּמָה וְכְמָה לְבִטּוּי שְׁכוּתֵבֶת
לִיאֹוש אֲדָרְבָּה וְאֲדָרְבָּה.

בְּהַנּוּגֵעַ לְשִׂאלָתָהּ אוֹדוֹת תַּחֲלִיפֵי
הַדִּירָה וְהַשְּׁנִית וְהַעֲקָרִית לְקַחַת
יָלֵד לְתוֹךְ בֵּיתָם לְחַנּוּכוֹ, הָרִי זֶה
תְּלוּי בְּהַשְׁפָּעָה שְׂיִהְיֶה לָזֶה עָלֶיךָ
וְעַל בְּעֵלָה שְׂיִחְיֶה וְאִם עַל יָדֵי
זֶה יִתּוּסֵף שְׂמֵחָה וְתַתְּחַזֵּק מִדַּת
בְּטַחֲוֹנָה בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֲשֶׁר
יִמְלֵא מִשְׁאֲלוֹתֶם לְטוֹבָה בְּזֹרְעָא
חֵיָא וְקִיָּמָא, בּוֹדָאֵי נְכוֹן הַדְּבָר
וְכַמְדוּמָה שְׂכַבְר כְּתַבְתִּי לָהֶם
פְּעַם בְּמִכְתָּבִי מִיֶּסֶד עַל אֶחָת
הַשִּׁיחוֹת שֶׁל כְּבוֹד קִדְשֵׁת מוֹרֵי
וְחַמֵּי אֲדַמּוּ"ר אֲשֶׁר אֵף שְׂמִכְרָח
שְׂהָאֲדָם יַעֲשֶׂה חֲשָׁבוֹן בְּנַפְשׁוֹ
בְּכָל זֶה מְכָרָח גַּם כֵּן שְׁלֵא יִהְיֶה
זֶה אֶלָּא בְּזַמְנֵים מִיַּחְדִּים כִּי בְּלֹאוֹ
הַכִּי מְרַבָּה הַהֶפְסֵד עַל הַשְּׂכָר,
וְכַלָּךְ מַעֲשִׂית חֲשָׁבוֹן הַנֶּפֶשׁ
בְּכָל יוֹם אוֹ אֶפְלוֹ פְּעַם בְּשָׁבוּעַ,
וּמוֹטָב אֲשֶׁר תִּשְׁקִיעַ כְּשִׁרְוֹנוֹתֶיךָ
בְּפִעְלוֹת טוֹבוֹת בְּהַשְׁפָּעָה עַל
סְבִיבָה, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
מְשַׁלֵּם מְדָה כְּנֹגֵד מְדָה אֶלָּא
שְׂפָמָה פְּעָמִים כְּכֹה.

With blessing for happiness and good news in all of the above.

בְּבִרְכָה לְשִׂמְחָה וְלְבִשּׁוּרוֹת טוֹבוֹת
בְּכָל הַיּוֹם.

My personal takeaway _____
